

Projekt

z dnia

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OPOLA**

z dnia 2017 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579, poz. 1948, z 2017 r. poz. 730, poz. 935) oraz art. 44 ust. 1, ust. 2 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, poz. 2249, poz. 2260, z 2017 r. poz. 60, poz. 132, poz. 1074, poz. 1595) Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur* o pierśnicy 128,6 cm (obwód pnia 404 cm) i wysokości 30 m, rosnące na terenie działki nr 2/2, k.m. 25, obręb Opole, będącej własnością Gminy Opole.
2. Współrzędne geograficzne umiejscowienia pomnika przyrody są następujące: 17° 54' 17.03"E 50° 40' 33.46" N.
3. Położenie pomnika przyrody określa załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Ustanowienie niniejszego drzewa pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

§ 3.

W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, w ramach ochrony czynnej, ustala się możliwość wykonania następujących prac:

- 1) cięcia pielęgnacyjne, w szczególności sanitarne, prześwietlające, korygujące, odtwarzające koronę, formujące, odmładzające;
- 2) cięcia techniczne, w szczególności redukcje koron;
- 3) leczenie uszkodzeń;
- 4) zabezpieczanie pni i koron;
- 5) zabezpieczanie ubytków i ran;
- 6) zabiegi w strefie korzeniowej w szczególności napowietrzanie i nawożenie;
- 7) badania i przeglądy diagnostyczne.

§ 4.

W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5.

Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Opola.

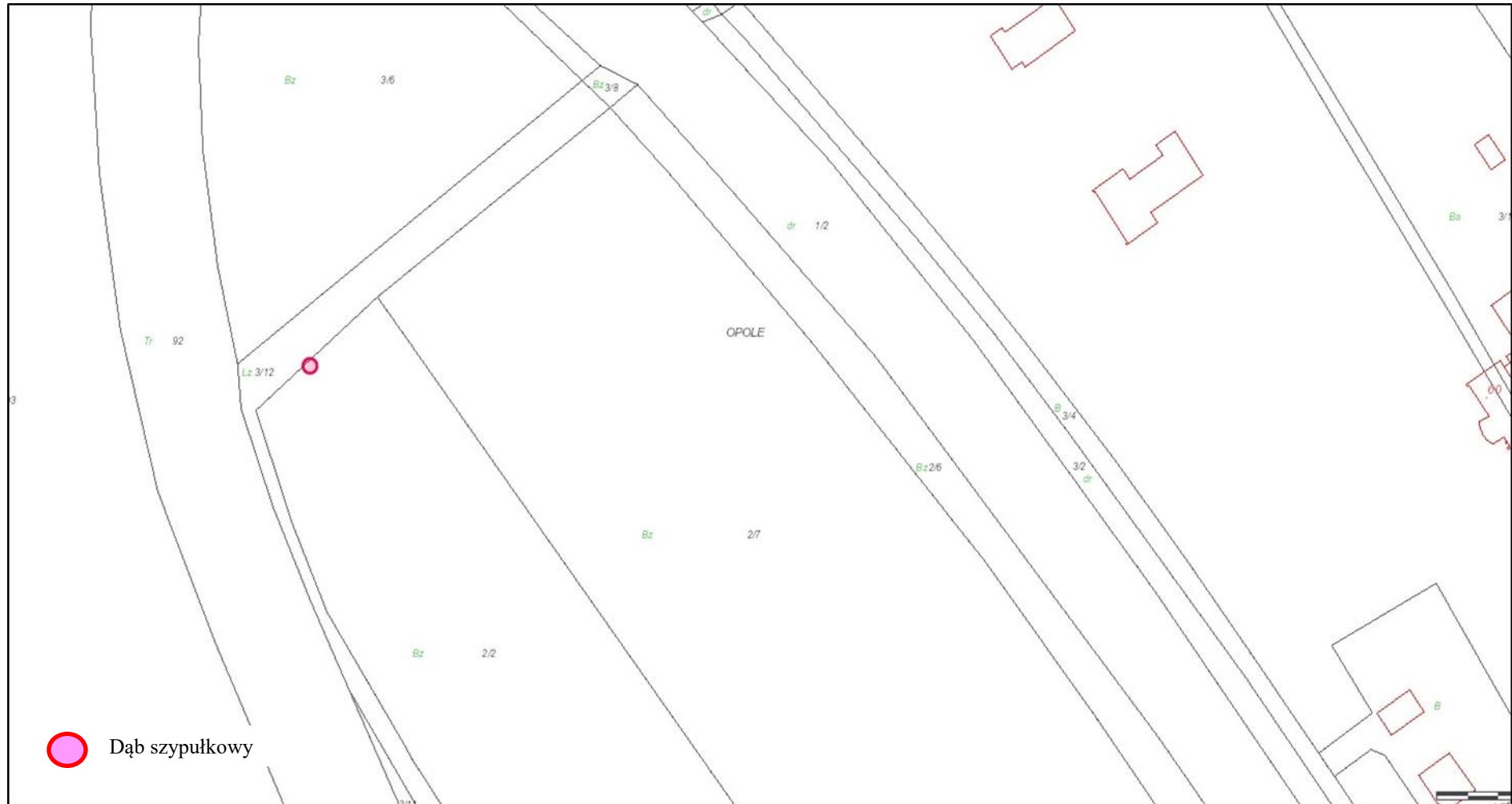
§ 6.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Opola.

§ 7.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

skala 1:1000

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zmianami) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody. W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się **pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.**

Objęcie ochroną prawną dębu szypułkowego, rosnącego na terenie działki nr 2/2, k.m. 25, obręb Opole ma na celu zachowanie szczególnie cennych elementów przyrody. Drzewo posiada pień o imponującym obwodzie. Dąb szypułkowy jest wyjątkowym okazem, wśród drzew, występujących na ww. terenie.

Zaproponowane do objęcia ochroną prawną drzewo znajduje się na terenie nieruchomości, w granicach obszaru oznaczonego jako 1ZC/ZP w planie zagospodarowania przestrzennego „Przedmieście Odrzańskie” w Opolu. Ustalenia planu w zakresie zieleni przewidują jej konserwację, odtwarzanie i uzupełnianie ubytków odpowiednimi gatunkami drzew, ochronę pomników. Zatem objęcie ochroną ww. dębu wpisuje się w założenia planu. Na terenie miasta występuje 28 pomników przyrody, ustanowionych na mocy uchwał Rady Miasta Opoli oraz rozporządzenia Wojewody Opolskiego. Dąb szypułkowy proponowany do objęcia ochroną prawną, jest obiektem, wyróżniającym się wśród otaczającej go zieleni oraz podkreśla jej walory estetyczne. Szczególną cechą dębu jest okazały obwód pnia- 404 cm, wskazujący na sędziwy wiek drzewa. Teren, na którym wyrasta ww. drzewo spełnia funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe. Ustanowienie proponowanego pomnika przyrody nie koliduje z przeznaczeniem przedmiotowej nieruchomości. Ponadto przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i dbałości o walory przyrody. Objęcie tego drzewa ochroną prawną i otoczenie go szczególną opieką pozwoli na jego zachowanie dla przyszłych pokoleń.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. W mieście Opolu status pomnika przyrody posiada jedynie 28 drzew. Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy liczbę drzew o statusie pomnika przyrody, które rosną na terenie miasta Opoli.

Po dokonaniu wizji terenowej w dniu 30.08.2017 r., z udziałem Komisji ds. zieleni miejskiej, wytypowano dęba szypułkowego do objęcia ochroną prawną. Wysokość drzewa wynosi ok. 30 m. Mimo niewielkiego ubytku w dolnej części pnia oraz w przewodniku, dąb jest w dobrej kondycji. Szczególną cechą drzewa jest okazały obwód pnia- 404 cm. Zamiar objęcia ochroną prawną dębu został pozytywnie zaopiniowany przez członków Komisji ds. zieleni miejskiej, ponieważ spełnia on kryteria wskazane w art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Nie ma aktu wykonawczego do ustawy o ochronie przyrody, który jednoznacznie określałby wielkości obwodów pni poszczególnych gatunków drzew, kwalifikujących je do objęcia ochroną prawną. Celem wytypowania drzew, które można uznać za pomniki przyrody, należy posłużyć się opracowaniami naukowymi i popularno-naukowymi. Są to między innymi następujące opracowania:

1) Ruciński P. 1998. Motywy i kryteria uznawania tworów przyrody za pomniki. Las Polski, 23:7-10;

2) Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P. 1999. Cedyński Park Krajobrazowy. Operat ochrony ekosystemów leśnych do Planu Ochrony Parku.

Z cytowanych wyżej opracowań wynika, że minimalny obwód dębu szypułkowego proponowanego do objęcia ochroną prawną w formie pomnika przyrody powinien wynosić 300 cm (według Rucińskiego, 1998) lub 360 cm (według Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P., 1999). Wymiar pnia przedmiotowego dębu przewyższa znacznie wartości wymienione w powyższych publikacjach. Kierując się opinią Komisji ds. zieleni miejskiej oraz walorami przyrodniczo-edukacyjnymi drzewa, uznano, że zasługuje ono na status pomnika przyrody.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zmianami), objęcie ochroną prawną wskazanego drzewa, jest jednoznaczne z wprowadzeniem zakazów.

Wobec pomnika przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszstormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych

Zgodnie z art. 45 ust. 2 cyt. wyżej ustawy ww. zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Wprowadzenie zakazów pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie przed bezmyślnym niszczeniem cennych walorów przyrodniczych drzewa.

Projekt uchwały został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, postanowieniem nr WPN.623.10.2017. z dnia 22.09.2017r.

Realizacja uchwały rodzi skutki finansowe w budżecie miasta: dział 925, rozdział 92503 § 4300.

Projekt uchwały opracowała:

Małgorzata Rabiega

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa